

Folkhälsomyndigheten

Indikatorbeskrivning

Registrerad alkoholförsäljning av vin

Datum: 2025-06-18

Indikatoruppgifter

Indikatornamn: Registrerad alkoholförsäljning av vin
Indikatoransvarig myndighet/organisation: Folkhälsomyndigheten, Systembolaget
Indikatortyp: Processindikator
Redovisningsnivå: Riket, Län

Källa

Namn på undersökning: Alkohol- och tobaksregistret
Ansvarig myndighet/organisation: Folkhälsomyndigheten

Beskrivning av register/undersökning:

I Alkohol- och tobaksregistret finns uppgifter för alkohol sedan 2008 om nuvarande och avslutade stadigvarande serveringstillstånd (beslutade av kommunerna), nuvarande partihandlare av alkoholdrycker, godkända upplagshavare och registrerade varumottagare (beslutade av Skatteverket). Där finns även restaurangrapporter och statistikrapporter för försäljning/ tillverkning. Sedan 2019 finns även uppgifter om nuvarande och avslutade tillsvidare försäljningstillstånd (detaljhandel) för tobak, nuvarande och avslutade partihandlare av tobak, samt uppgifter om visstid försäljningstillstånd (detaljhandel) för tobak (beslutade av kommunerna). Sedan 2025 finns uppgifter om gårdsförsäljningstillstånd och sedan 2026 finns statistikrapporter för gårdsförsäljning.

Källa

Namn på undersökning: Systembolaget
Ansvarig myndighet/organisation: Systembolaget

Beskrivning av register/undersökning:

Systembolaget registrerar statistik över försäljning av alkohol, öppettider, antal butiker och ombud samt provköp (andel 20–25 åringar som frågas om legitimation) från Systembolagets butiker och ombud.

Metodbeskrivning

Indikatordefinition:

Registrerad försäljning av vin i detaljhandel (Systembolaget) och på serveringsställen, omräknat till liter 100-procentig alkohol per invånare 15 år och äldre. I segment vin inkluderas även andra jästa alkoholdrycker (till exempel cider, mjöd, saké och olika former av fruktviner). För en mer utförlig beskrivning av indikatorn se 'Indikatorbeskrivning'.

Specifisering av variabler:

Segment: Systembolaget Försäljning av vin i detaljhandel (Systembolaget) i liter ren alkohol (100 %) per invånare 15 år och äldre.

Segment: Serveringsställen Försäljning av vin på serveringsställen i liter ren alkohol (100 %) per invånare 15 år och äldre.

I segmentet vin inkluderas annan jäst alkoholdryck som avser en alkoholdryck som framställts genom jäsning av frukt, bär eller andra växtdelar och som inte är vin eller öl. Exempel på andra jästa alkoholdrycker är cider, mjöd, saké och olika former av fruktviner.

Beskrivning av beräkning:

Försäljningsvolymerna omräknas till liter 100 % alkohol (enligt Systembolagets definition). Därefter beräknas en kvot där täljaren motsvaras av registrerad vinförsäljning i liter ren (100 %) alkohol delat med nämnaren som i detta fall är antal invånare 15 år och äldre (på läns- och riksnivå). Detta ger den registrerade vinförsäljningen i liter ren alkohol (100 %) per invånare 15 år och äldre. Befolkningsdata är hämtade från SCB:s befolkningsstatistik och representerar invånartalet den 31/12 för innevarande år.

Registrerad försäljning på länsnivå hämtas från restaurangrapporter som visar den angivna inköpta volymen alkoholdrycker och lämnas av de tillståndshavare som har ett stadigvarande serveringstillstånd. Registrerad försäljning på riksnivå bygger på statistikrapport för försäljning/tillverkning som visar den angivna försäljningen, det vill säga registrerad försäljning, från partihandlare till serveringsställen. Statistiken från Systembolaget visar den registrerade försäljningen på både riks- och länsnivå.

2011 Efter ändringen av alkohollagen (2010:1622) tillkom definitionen 'andra jästa alkoholdrycker' (alkoholdryck som framställts genom jäsning av frukt, bär eller andra växtdelar och som inte är vin eller öl). Innan lagändringen ingick försäljningsstatistik för dessa alkoholdrycker i försäljningsstatistiken för vin. I syfte att göra data jämförbara över tid inkluderar denna indikator försäljningsstatistik för både vin och andra jästa alkoholdrycker under hela mätperioden.

Svarsfrekvens:

För restaurangrapporten är det totala bortfallet för år 2016 15 % medan det för statistikrapporten försäljning/tillverkning är 18 %. För en utförligare bortfallsbeskrivning, se avsnitt 'Bakgrund och bortfallsbeskrivningar' via <https://www.folkhalsomyndigheten.se/folkhalsorapportering-statistik/statistikdatabaser-och-visualisering/alkoholdrycksstatistik-i-siffror/>

Jämförbarhet över tid

Indikatorn är jämförbar över tid.